

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2019/1349,**26. juuli 2019,****pädeva asutuse teatavate volituste teostamise korra ja tingimuste kohta seoses süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevalvega (EKP/2019/25)**

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpannga põhikirja, eelkõige selle artikleid 3.1, 22 ning artikli 34.1 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga määrust (EL) nr 795/2014, 3. juuli 2014, süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (EKP/2014/28), ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 21 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) aluslepingu artikli 127 lõike 2 neljas taane ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpannga põhikirja artikli 3.1 neljas taane sätestavad eurosüsteemi pädevuse edendada maksesüsteemide tõrgeteta tööd.
- (2) Eurosüsteem edendab maksesüsteemide tõrgeteta tööd muu hulgas järelevaatamisega.
- (3) Rahvusvaheliste Arvelduste Panga makse- ja arveldussüsteemide komitee (CPSS) ja Rahvusvahelise Väärtpapierijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) tehniline komitee avaldasid aprillis 2012 ühised finantsturu infrastruktuuride põhimõtted (edaspidi „CPSS-IOSCO põhimõtted“) ⁽²⁾. Maksete ja turuinfrastruktuurikomitee, CPSS õigusjärglane ja IOSCO avaldasid seejärel ühiselt juhised ende põhimõtete osas.
- (4) CPSS-IOSCO põhimõtete kohaselt peavad süsteemselt olulised maksesüsteemid kuuluma tulemusliku järelevaatamise alla selgelt määratletud ja avaldatud kriteeriumide alusel, kuna neist võivad lähtuda süsteemsed riskid, mille osas puudub piisav kaitse. CPSS-IOSCO põhimõtted sätestavad konkreetsed järelevalvealased ootused kriitiliste teenuseosutajate suhtes, millest sõltub turu infrastruktuuri katkematu ja piisav toimimine. Lisaks sätestavad CPSS-IOSCO põhimõtted, et pädevatel asutustel peavad oma ülesannete täitmiseks olema piisavad volitused ja vahendid, sealhulgas õigus võtta parandusmeetmeid.
- (5) Euroopa Keskpank (EKP) rakendas CPSS-IOSCO põhimõtteid ja nende kohta antud juhised selles osas, mis vastab määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) käsitletud süsteemselt olulisele maksesüsteemile.
- (6) Kõrgeimate järelevaatamisstandardite kohaldamise tagamiseks vastavuses määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikliga 24, vaatas EKP nõukogu selle määruse muutmisevajaduse hindamiseks läbi ja võttis seejärel vastu Euroopa Keskpannga määruse (EL) 2017/2094 (EKP/2017/32), ⁽³⁾ mis täiendas pädeva asutuse volitusi saada teavet ja dokumente süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajalt määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 alusel täiendavaid meetmeid kasutades.
- (7) Seetõttu annab määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõige 1 pädevale asutusele volituse saada süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajalt teavet ja dokumente, nõuda süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajalt sõltumatu eksperdi määramist süsteemselt olulise maksesüsteemi tegevuse uurimiseks või sõltumatuks läbivaatamiseks ning kohapealse kontrolli teostamiseks või selle delegeerimiseks.
- (8) EKP peab määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõike 2 kohaselt vastu võtma otsuse artikli 21 lõikes 1 sätestatud volituste teostamise korra ja tingimuste kohta.

⁽¹⁾ ELT L 217, 23.7.2014, lk 16.⁽²⁾ Avaldatud Rahvusvaheliste Arvelduste Panga veebilehel www.bis.org.⁽³⁾ Euroopa Keskpannga 3. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2094, millega muudetakse määrust (EL) nr 795/2014 süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (EKP/2017/32) (ELT L 299, 16.11.2017, lk 11).

- (9) Kolmandate isikute õiguste kaitse tagamiseks, peab pädev asutus teostama määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artiklis 21 sätestatud volitusi kooskõlas proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise, tulemuslikkuse, tõhususe, läbipaistvuse ja õiglase menetluse põhimõtetega. Nende põhimõtete järgimiseks peab määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artiklis 21 sätestatud järelevaatamispädevuse teostamise otsuse osas olema eelnevalt määratletud miinimumsisu ja sellest tuleb teatada süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale enne järelevaatamise pädevuse teostamist.
- (10) Otsuse vormistamine ei ole nõutav teabe või dokumentide saamise volituste teostamisel, mida pädev asutus saab teha oma järelevaatamisvajaduse alusel, mis hõlmab vastavuse kontrollimist määrusele (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) ja maksesüsteemide sujuva töö edendamise üldisemat eesmärki süsteemsel tasandil.
- (11) Tõhusa järelevalve eesmärgil on oluline, et pädev asutus saaks kehtestada nõuded järgmise osas: sõltumatu eksperdi valik eriala järgi, koostatava aruande sisu ja ulatus, aruande käsitlemise (sh avalikustamise ja avaldamise) ning aruande koostamise ajakava.
- (12) Sõltumatu eksperdi ametisse määramine süsteemselt olulise maksesüsteemi uurimiseks või sõltumatuks läbivaatamiseks peaks vältima huvide konflikti ja täitma teatavaid nõudeid, mis tagavad sõltumatu eksperdi nõutava kvalifikatsiooni, oskused ja teadmised oma ülesannete täitmiseks.
- (13) Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja võib allhankida tehingute kliiringu ja arveldamise põhifunktsioone kriitilistelt teenuseosutajatelt. Kui süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ei täida neid funktsioone ise ja seda teeb kriitiline teenuseosutaja, on oluline, et pädev asutus saaks teostada oma volitusi määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 alusel samal viisil ja ulatuses nii kriitiliste teenuseosutajate kui süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja suhtes. Selle võimaldamiseks on oluline, et süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja sätestab oma kriitiliste teenuseosutajatega sõlmitud lepingutes võimaluse edastada teavet, dokumente ja kirjalike või suuliste selgitusi kriitilise teenuseosutaja esindajate ja töötajate, pädeva asutuse, sõltumatu eksperdi ja kohapealse kontrolli töörühma liikmete vahel; samuti võimaluse teostada kohapealset kontrolli kriitilise teenuseosutaja asukohas.
- (14) Eriolukorra tõhusaks haldamiseks on oluline, et pädevad asutused saaksid loobuda teatavatest oma volituste teostamise nõuetest üksikjuhtude kaupa, piiratud juhtudel ja käesolevas otsuses sätestatud tingimustel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse mõisteid määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) määratluses ja järgmisi määratlusi:

- 1) „sõltumatu ekspert“ – füüsiline või juriidiline isik, kellel puudub seos, millest tuleneb huvide konflikt seoses süsteemselt olulise maksesüsteemi või süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja või teda kontrollivate aktsionäridega, ning kellel on eriteadmised finantsturu infrastruktuuride uurimise ja läbivaatamise läbiviimisel, mis pöörab eritähelpanu finantsregulatsioonile, infosüsteemidele ja kommunikatsioonitehnoloogiale, riskijuhtimisele, finantsaruandlusele või auditeerimisele;
- 2) „sõltumatu läbivaatamine“ – süsteemselt olulise maksesüsteemi tegevuse hindamine, mille eesmärk on riskide ja haavatavuse ülevaade; süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja poolt riskide ja haavatavuse vähendamisel saavutatud edu kinnitus ja süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja poolt riskide ja haavatavuse vähendamisel kasutatud põhimõtete, menetluste ja kontrollide tulemuslikkuse valideerimine;
- 3) „uurimine“ – faktide, dokumentide, teabe ja sündmuste uurimine ja analüüs ning nende tulemuste tõlgendamine, kasutades üldtuntud ja laialdaselt kasutatavaid uurimismeetodeid;
- 4) „kohapealne kontroll“ – süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja asukohas või süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tegevusega seotud asukohas teostatav kontroll, sh kriitilise teenuseosutaja asukohas, kui kokkulepe süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ja kriitilise teenuseosutaja vahel võimaldab sellist kontrolli, mille eesmärk on muu hulgas äri- või juhtimismudelite, erinevate riskide ja sisekontrollisüsteemide põhjalik analüüs;

- 5) „kohapealse kontrolli töörühm“ – pädeva asutuse või tema poolt delegeeritud esindaja või vajaduse korral muu eurosüsteemi keskpanga ekspertide rühm, mida juhib töörühma juht ja mille eesmärk on teostada kohapealset kontrolli;
- 6) „kriitiline teenuseosutaja“ – teenuseosutaja, kellel on sõlmitud leping süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajaga, mille alusel ta osutab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale (või süsteemselt olulise maksesüsteemi osalejatele) katkematult teenuseid, mis on keskse tähtsusega teabe konfidentsiaalsuse ja terviklikkuse ning teenuste kättesaadavuse tagamiseks, samuti süsteemselt olulise maksesüsteemi põhitegevuse sujuva toimimise tagamiseks;
- 7) „muu asutus“ – süsteemselt olulise maksesüsteemi üle järelevalve teostamise eest vastutav asutus, mis ei ole pädev asutus või keskpangad, kes teostavad järelevaatamist või järelevalvet süsteemselt olulise maksesüsteemi kriitiliste teenuseosutajate üle ja kellele on delegeeritud kohapealse kontrolli teostamise pädevus.

Artikkel 2

Üldpõhimõtted

1. Käesolev otsus sätestab menetluse ja tingimused, mida pädev asutus peab järgima oma volituste teostamisel määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõike 1 alusel.
2. Pädev asutus teostab volitusi määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõike 1 alusel järgmiselt:
  - a) võtab arvesse määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) eesmärgi ja nende kohaldatavust konkreetsetel juhtudel ning kasutab oma volitusi ainult siis, kui see on antud olukorra eesmärkide ja asjaolude osas proportsionaalne, et vältida ebakohast koormust süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale;
  - b) kohaldab nõudeid ühetaoliselt sarnaste süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajate suhtes või põhjendab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajate erinevat kohtlemist.
3. Ilma et see mõjutaks artiklit 11, teatab pädev asutus süsteemselt olulisele maksesüsteemi käitajale kirjalikult oma otsusest teostada volitusi määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõike 1 punktide b või c alusel.
4. Lõikes 3 osutatud otsus sätestab järgmist:
  - a) otsuse õiguslik alus ja põhjendused;
  - b) volitus, mida kasutatakse;
  - c) artiklites 4 kuni 7 sätestatud muud volituse kasutamise seotud nõuded;
  - d) põhjendused tegevusele, mille puhul süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajat eelnevalt ei teavitata, kui kasutatakse kohapealse kontrolli volitust, mille puhul artikli 11 kohaselt ei ole vaja süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajat kirjalikult teavitada;
  - e) alused otsuse vaidlustamiseks süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja poolt.
5. Sõltumatud eksperdil või kohapealse kontrolli töörühmal on järgmised volitused:
  - a) õigus nõuda teabe ja dokumentide esitamist kooskõlas artikliga 3;
  - b) õigus kontrollida süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja raamatupidamis- ja äridokumente, teha nendest koopiaid või väljavõtteid, k.a nendest, mis on seotud süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja kriitiliste teenuseosutajate poolt osutatud teenustega, kui see on lubatud asjaomastes lepingutes süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ja kriitilise teenuseosutaja vahel;
  - c) õigus saada kirjalikke või suulisi selgitusi süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja igalt esindajalt või töötajalt või kriitiliselt teenuseosutajalt, kui asjaomased lepingud süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ja kriitilise teenuseosutaja vahel seda lubavad ja kui see on seotud teenusega, mida kriitiline teenuseosutaja osutab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale;
  - d) küsitleda iga isikut, kellel on juriidiline või lepinguline kohustus anda teavet teabekogumise eesmärgil seoses uurimise eseme, sõltumatu läbivaatamise või kohapealse kontrolliga;

6. Uurimise või sõltumatu läbivaatamise lõpetamisel esitab sõltumatu ekspert aruande projekti süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale ja pädevale asutusele ning seejärel lõpliku aruande pädevale asutusele tema poolt kindlaks määratud vormis ja struktuuriga. Sõltumatu ekspert tagab, et kõik aruandes esitatud tulemused põhinevad tõenditel ning on talle teadaolevalt õiged.
7. Kohapealse kontrolli lõpetamisel esitab pädev asutus aruande projekti süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale.
8. Süsteemselt olulisel maksesüsteemi käitajal peab olema võimalus esitada sõltumatu eksperdi või pädeva asutuse poolt koostatud aruande projektile kirjalikke märkusi. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja juhatus kiidab lõpparuande heaks ja allkirjastab selle enne esitamist pädevale asutusele või sõltumatule eksperdile.
9. Ametisladuse hoidmise kohustust kohaldatakse kõigi isikute suhtes seoses nende uurimistööga, sõltumatu läbivaatamise või kohapealse kontrolliga. Kogu teavet, mida edastatakse käesoleva otsuse alusel, käsitletakse konfidentsiaalsena, v.a juhtudel, kui avaldamine on nõutav liidu või riigi õigusaktide kohaselt.
10. Pädev asutus võib avaldada määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 alusel tehtud uurimiste, sõltumatu läbivaatamise või kohapealse kontrolli tulemused, mis ei täpsusta individuaalset süsteemi või käitajat täpsustamata, või muul viisil, kui süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja on sellega nõus.

Artikkel 3

Pädeva asutuse volituse kasutamine teabe ja dokumentide saamiseks

1. Määrusega (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) pandud järelevaatamisfunktsiooni tõhusaks ja tulemuslikuks teostamiseks võib pädev asutus nõuda süsteemselt oluliselt maksesüsteemi käitajalt kogu teabe ja dokumentide esitamist, sh teabe ja dokumentide esitamist, mis on järelevaatamise eesmärgile vastavas vormis ja sagedusega.
2. Kohustades süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajat esitama teavet ja dokumente kooskõlas määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõike 1 punktiga a, täpsustab pädev asutus järgmist:
  - a) nõutav teave või dokument;
  - b) teabe või dokumendi vorm ja esitamise kord;
  - c) teabe või dokumendi esitamise tähtaeg ja vajaduse korral selle esitamise sagedus, ilma et see piiraks süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja üldist kohustust reageerida põhjendamatu viivitusega.
3. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja esitab teabe või dokumendi nõutud tähtaja jooksul ja sagedusega, välja arvatud juhul, kui ta saab esitada pädevale asutusele tõendid järgmiste asjaolude kohta:
  - a) teave või dokument ei ole koheselt kättesaadav; või
  - b) süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ei ole teabe või dokumendi ainuomanik või see ei ole seotud ainuüksi tema tegevusega, mistõttu on pädevale asutusele teabe või dokumendi esitamiseks vajalik saada kolmanda isiku nõusolek.Kui esitatud tõendid kohaldatavate asjaolude kohta rahuldavad pädevat asutust, võib ta anda süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale täiendavat aega asjaomase teabe või dokumendi esitamiseks.
4. Ametisladuse hoidmine ei vabastata süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajat ja tema töötajaid kohustusest esitada käesoleva otsuse alusel teavet või dokumente.
5. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja sätestab lepingutes kolmandate isikutega, sh kriitiliste teenusepakkujatega, võimaluse edastada teavet ja dokumente pädevale asutusele, sõltumatule eksperdile ja kohapealse kontrolli töörühmale seoses nende kolmandate isikute poolt süsteemselt olulisele maksesüsteemile osutatava teenusega.

Artikkel 4

Pädeva asutuse volituse kasutamine, kui nõutakse sõltumatu eksperdi ametisse nimetamist

1. Pädev asutus võib nõuda, et süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja nimetaks ametisse sõltumatu eksperdi, kes teostab uurimist kooskõlas artikliga 5 või sõltumatut läbivaatamist kooskõlas artikliga 6. Pädev asutus teavitab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajat oma otsusest, mille kohaselt peab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ametisse nimetama sõltumatu eksperdi kooskõlas artikli 2 lõikega 4. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja kannab kõik sõltumatu eksperdi ametisse nimetamisega seotud kulud.

2. Sõltumatu eksperdi ametisse nimetamisel peab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja vajaduse korral nõu oma kriitilise teenuseosutajaga.

3. Pädeva asutuse otsus, mille kohaselt peab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ametisse nimetama sõltumatu eksperdi, peab sisaldama vähemalt järgmisi nõudeid ja teavet:

a) süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja poolt ametisse nimetatud sõltumatu ekspert ei ole viimase kahe aasta jooksul otseselt ega kaudselt osalenud asjaomase süsteemselt olulise maksesüsteemi töös ega järelevaatamises ning tal on eriteadmised, mis on vajalikud uurimiste ja sõltumatu läbivaatamise teostamiseks, sh näiteks teadmised finantsturu infrastruktuuride, finantsõiguse, infosüsteemide ja kommunikatsioonitehnoloogia, riskijuhtimise, finantsaruandluse või auditeerimise kohta;

b) täpsustused sõltumatu eksperdi rolli, ülesannete, volituste, nõutavate ekspertvaldkonna, võimete ja teadmiste kohta;

c) süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagab, et sõltumatul eksperdil on nõutav kvalifikatsioon, võimed ja teadmised ning ta tegutseb ilma huvide konfliktita ja kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 5–7 sätestatud nõuetega;

d) Sõltumatu eksperdi ametisse nimetamise tähtaeg;

e) süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja teavitab pädevat asutust sellest, kuidas pädeva asutuse kehtestatud nõuded on täidetud, ning esitab sellega seotud selgitusi;

f) süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja esitab sõltumatu eksperdi kontaktandmed käesoleva artikli punkti 13 eesmärgil.

4. Pädeva asutuse otsuses, mille kohaselt peab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ametisse nimetama sõltumatu eksperdi, võib sätestada ka muid, eespool lõikes 3 osutatud nõudeid. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja lisab otsuse, mille kohaselt tuleb ametisse nimetada sõltumatu ekspert, sõltumatu eksperdiga sõlmitavale lepingule.

5. Oma tegevuses kasutab sõltumatu ekspert artikli 6 lõikes 3 osutatud volitusi.

6. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagab, et uurimise või sõltumatu läbivaatamise teostamiseks ametisse nimetatud sõltumatu ekspert vastab järgmistele kvalifikatsiooni miinimumnõuetele:

a) diplomiga lõpetatud ülikool või samaväärne kvalifikatsiooni tase; või

b) ELi liikmesriigi poolt antud või tunnustatud tunnistus või diplom ametialaste oskuste kohta ühes valdkonnas, milles sõltumatu ekspert peab uurimise või sõltumatu läbivaatamise teostamiseks omama ekspertteadmisi;

7. Kui lõikes 6 nõutavale kvalifikatsioonile lisaks tuleb tagada ka praktilised kogemused, võib pädev asutus nõuda, et süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagaks, et sõltumatul eksperdil on kogemused (soovitavalt 3 aastat või rohkem) samalaadsete uurimiste või sõltumatu läbivaatamise või samaväärsete kontrollide teostamisel finantssektori ettevõtjate osas. Enne praktiliste kogemuste täiendavate nõuete kohaldamist peab pädev asutus arvesse võtma uurimise või sõltumatu läbivaatamise võimalikku uuenduslikku olemust ja kitsendust, mida selline lisanõue võiks võimalike tulevaste ekspertide osas kaasa tuua. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagab, et sõltumatu eksperdi suhtes kohaldatakse kutse-eeetika põhimõtteid, mis hõlmavad vähemalt tema avaliku huvi funktsiooni, usaldusväärsuse ja objektiivsuse, ametialase pädevuse ja nõuetekohase hoolsuse.

8. Sõltumatu eksperdi töölevõtmisel tuleb süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale esitada piisavad tõendid lõigetes 6 ja 7 osutatud kvalifikatsiooni ja kogemuste kohta. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja teatab pädevale asutusele valitud eksperdi nime ja kirjeldab pädeva asutuse nõudmisel sõltumatu eksperdi ametisse nimetamise vastavust lõigete 6 ja 7 nõuetele. Pädeval asutusel on õigus nõuda süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajalt muu sõltumatu eksperdi ametisse nimetamist, kui ta leiab, et süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja valitud sõltumatu eksperdi puhul ei ole täidetud käesolevas otsuses või otsuses, mille alusel tuli sõltumatu ekspert ametisse nimetada, sätestatud nõudeid.

9. Kui pädev asutus ei määra teisiti, võib süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja sõltumatu eksperdiga kokku leppida uurimise või sõltumatu läbivaatamise alustamise ja kestuse täpse ajakava, võttes arvesse pädeva asutuse poolt osutatud ulatust, sh juhtudel, kui pädev asutus taotleb sõltumatu läbivaatamise regulaarset läbivaatamist.

10. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagab, et sõltumatul eksperdil on kogu uurimise või sõltumatu läbivaatamise jooksul juurdepääs kõikidele uurimise või sõltumatu läbivaatamise jaoks vajalikele dokumentidele ja teabele kooskõlas artiklitega 5 ja 6. Artikli 2 lõike 5 punkti c osas lisab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja oma kriitiliste teenuseosutajate lepingutes sätteid, mis annavad sõltumatule eksperdile juurdepääsu kriitiliste teenuseosutajate esindajate või töötajate selgitustele ning lubavad edastada teavet keskpangale, kes teostab järelevaatamist või järelevalvet kriitilise teenuseosutaja üle kooskõlas artikli 9 lõikega 4.

11. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja peab võimaldama sõltumatul eksperdil uurimist või sõltumatut läbivaatamist teostada süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja ruumides, kui pädev asutus leiab, et sellega saavutatakse tõhus ja tulemuslik uurimine või sõltumatu läbivaatamine.

12. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagab, et sõltumatu eksperdi teenuste osutamise leping seoses uurimise või sõltumatu läbivaatamisega sätestab sõltumatu eksperdi kohustuse vastata pädeva asutuse küsimustele järelduste kohta pärast sõltumatu läbivaatamise või uurimise tähtaja lõppemist.

13. Pädev asutus võib sõltumatu eksperdiga vahetult suhelda, teatades sellest ette süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale.

Artikkel 5

Pädeva asutuse volituse kasutamine, kui nõutakse uurimise teostamist

Pädev asutus võib nõuda, et süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja nimetaks ametisse sõltumatu eksperdi uurimise teostamiseks kooskõlas artikliga 4, kui ta leiab, et see on vajalik määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) sätestatud eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 6

Pädeva asutuse volituse kasutamine, kui nõutakse sõltumatu läbivaatamise teostamist

1. Pädev asutus võib nõuda, et süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja nimetaks ametisse sõltumatu eksperdi sõltumatu läbivaatamise teostamiseks kooskõlas artikliga 4, kui ta leiab, et see on vajalik määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) sätestatud eesmärkide saavutamiseks.

2. Pädev asutus võib nõuda ühekordset sõltumatut läbivaatamist või erandjuhtudel kindlate ajavahemike järel ja ulatuses, mis on seotud tegevuse, turvalisuse, riskijuhtimise, äritegevuse või õiguslike alustega. Kui pädev asutus nõuab regulaarset läbivaatamist kindlate ajavahemike järel, peab ta täpsustama ja põhjendama nende ajavahemike sagedust ja sõltumatu läbivaatamise ulatust ning selle lõppkuupäeva.

3. Sõltumatu läbivaatamise ulatus võib hõlmata ühte või mitut pädeva asutuse poolt valitud ja nõuetekohaselt põhjendatud valdkonda. Sõltumatul eksperdil on õigus saada süsteemselt oluliselt maksesüsteemilt mis tahes vajalikuks peetavat teavet põhjaliku ülevaate saamiseks sõltumatu läbivaatamise raames käsitletavast küsimusest või küsimustest.

Artikkel 7

Pädeva asutuse volituse kasutamine kohapealse kontrolli teostamiseks

1. Pädev asutus võib teostada kohapealset kontrolli või delegeerida kohapealse kontrolli tegemise muule asutusele kooskõlas artikliga 8, kui ta leiab, et see on vajalik määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) sätestatud eesmärkide saavutamiseks.

2. Ilma et see piiraks käesoleva otsuse artikli 2 lõike 4 kohaldamist, kui pädev kasutab kohapealse kontrolli teostamise volitust, sätestab kontrolli kohta tehtud otsus vähemalt järgmist:

a) kohapealse kontrolli ese ja eesmärk;

b) Asjaolu, et kohapealse kontrolli takistamist juriidilise isiku poolt loetakse määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) rikkumiseks, ilma et see piiraks riigisisest õigust.

3. Pädev asutus edastab üksusele, kelle juures kohapealset kontrolli teostatakse, otsuse ja teatab kohapealse kontrolli töörühma liikmete nimed vähemalt 10 tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust.

4. Pädev asutus tagab, et kohapealset kontrolli teostatakse eelnevalt kindlaksmääratud ulatuses ja ajakava alusel, mis määratakse koostöös üksusega, kelle suhtes kohapealset kontrolli teostatakse. Kui pädev asutus peab vajalikuks, võib ta siiski kohapealse kontrolli ulatust ja ajakava kontrolli kestel läbivaadatud otsuse alusel pikendada, millest teatatakse üksusele, kelle suhtes kohapealset kontrolli teostatakse.

5. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja sätestab kriitiliste teenuseosutajatega sõlmitud lepingutes võimaluse teostada kohapealse kontrolli ka kriitilise teenuseosutaja asukohas. Need sätted võimaldavad pädeval asutusel kaasata kohapealses kontrollis, sh asjakohase teabe edastamises, kriitilise teenuseosutaja osas järelevaatamist või järelevalvet teostav keskpank. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tagab, et need lepingud võimaldavad pädeval asutusel saada juurdepääsu kriitiliste teenuseosutajate esindajate või töötajate kirjalikele või suulistele selgitustele seoses süsteemselt olulisele maksesüsteemile osutatavate teenustega. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja sätestab oma kriitiliste teenuseosutajatega sõlmitud lepingutes pädeva asutuse juurdepääsu võimaluse kriitilise teenuseosutaja varasema kohapealse kontrolli teabele ja järeltustele, mis on samas ulatuses ja olemusega ja mida teostas kriitilise teenuseosutaja osas järelevaatamist või järelevalvet teostav keskpank.

Artikkel 8

Kohapealse kontrolli teostamise volituste delegerimine

1. Pädev asutus võib kooskõlas oma riigisisese kehtivas õiguses ja pädeva asutuse sise-eeskirjades sätestatud tingimustega delegerida kohapealse kontrolli teostamise volitused muule asutusele, kui see asutus ja tema kontrolli töörühm hoiavad süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajalt saadud teavet ja dokumente konfidentsiaalsena ja järgivad artikli 7 asjakohaseid põhimõtteid ning kohapealset kontrolli käsitlevaid sise-eeskirju; delegeeriv pädev asutus säilitab kontrolli teostamise õiguse ja vastutuse.

2. Pädev asutus, muu asutus ja süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja peavad arvestama kohapealse kontrolli menetluse konfidentsiaalsust.

Artikkel 9

Asutuste koostöö

1. Süsteemselt olulise maksesüsteemi osas pädev asutus kasutab määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 21 lõike 1 punktides b ja c osutatud volitusi tema poolt tehtud otsuse alusel. Kui pädev asutus on riigi keskpank, teatab ta eurosüsteemile selle otsuse vastuvõtmisest.

2. Kui süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja töötajad takistavad pädeva asutuse poolt käesoleva otsuse kohaselt nõutava kohapealse kontrolli teostamist, annab selle osaleva liikmesriigi keskpank kontrolli töörühma liikmetele vajalikku abi kooskõlas selle riigi õigusega kohapealse kontrolli jaoks vajalikus ulatuses hõlmab see abi mis tahes ärruumide ning raamatupidamis- ja muude dokumentide pitseerimist. Kui asjaomane riigi keskpank ei saa seda õigust kasutada, kasutab ta oma volitusi, et taotleda vajalikku abi muudelt ametiasutustelt.

3. Kui kohapealse kontrolli või käesoleva artikli lõike 2 kohaselt osutatava abi puhul on kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt nõutav õigusasutuse luba, taotleb sellist luba kohapealset kontrolli teostav asutus.

4. Kui süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja uurimise või sõltumatu läbivaatamise käigus peab sõltumatu ekspert kasutama artikli 2 lõikes 5 sätestatud õigusi seoses süsteemselt olulise maksesüsteemi kriitiliste teenuseosutajatega, teavitab pädev asutus sellest keskpanga, kes teostab selle kriitilise teenuseosutaja üle järelevaatamist või järelevalvet, oma kavatsusest neid õigusi kasutada, ning ta võib teatada sellele keskpangale uurimise või sõltumatu läbivaatamise tulemustest pärast läbivaatamist.

5. Kui kohapealset kontrolli peetakse vajalikuks ka süsteemselt olulise maksesüsteemi kriitilise teenuseosutaja asukohas, teatab pädev asutus kohapealse kontrolli kavatsusest keskpangale, kes teostab selle kriitilise teenuseosutaja üle järelevaatamist või järelevalvet, enne süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale teatamist.

6. Kui kohapealse kontrolli ulatus ja olemus kattub kriitilise teenuseosutaja üle järelevaatamist või järelevalvet teostava keskpanga poolt läbiviiduga, võib süsteemselt olulise maksesüsteemi osas pädev asutus tugineda nendele kohapealse kontrolli järeldustele või teostada kohapealset kontrolli ise. Sellega seoses võib pädev asutus nõuda, et kriitiline teenuseosutaja annaks juurdepääsu asjaomasele teabele ja järeldustele, mis on talle kättesaadavad, või annaks nõusoleku pädevale asutusele, kellel on juurdepääs nendele järeldustele keskpangas. Kui kohapealne kontroll ei ole veel läbi viidud või kui see ei ole sama ulatuse ja olemusega, võib süsteemselt olulise maksesüsteemi osas pädev asutus omal valikul teha kohapealse kontrolli ka kriitilise teenuseosutaja asukohas. Seejuures võib pädev asutus, võttes arvesse keskpankade volitusi ja kohustusi, kaasata kohapealse kontrolli teostamises keskpanga, kes teostab järelevaatamist või järelevalvet kriitilise teenuseosutaja üle, ja ta võib edastada sellele keskpangale läbiviidud kohapealse kontrolli järeldused.

7. Kui kohapealne kontroll loetakse vajalikuks ka süsteemselt olulise maksesüsteemi kriitilise teenuseosutaja asukohas, teatab pädev asutus kontrollist samaaegselt kriitilisele teenusepakkujale ja süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajale kooskõlas artikli 2 lõikega 4.

Artikkel 10

Õigus olla ära kuulatud ja juurdepääs teabele

1. Sõltumatu ekspert või kohapealse kontrolli töörühm võtavad arvesse süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja poolt esitatud märkusi sõltumatu läbivaatamise, uurimise või kohapealse kontrolli käigus ning teevad oma järeldused faktide põhjal, mille osas asjaomasel süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajal on olnud võimalus märkusi esitada.

2. Kui järeldused esitatakse pädevale asutusele, teavitab sõltumatu ekspert või kohapealse kontrolli töörühm süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajat. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitajal on õigus nõuda juurdepääsu aruandele, võttes arvesse muude isikute ja juriidiliste isikute õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi. Juurdepääsuõigus aruandele ei hõlma kolmandaid isikuid puudutavat konfidentsiaalset teavet.

Artikkel 11

Kohapealsed kontrollid ilma etteteatamiseta

Olenemata artikli 7 lõikest 3, ei ole pädev asutus kohustatud üksusele, kelle suhtes kohapealset kontrolli teostatakse, kohapealsest kontrollist ette teatama, kui on märke tõsiste asjaolude esinemise kohta, mis ohustavad süsteemselt olulise maksesüsteemi tõrgeteta toimimist, või kui üksuse teavitamine kohapealse kontrolli vajadusest võib selle tulemusi kahjustada. Sellisel juhul peab kohapealse kontrolli teostamise otsus põhjendama üksusele etteteatamise puudumist ning see esitatakse üksusele, kui kontroll on alanud.

Artikkel 12

Pädeva asutuse ja süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja keelekorraldus

1. Dokumendid, mida süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) alusel järelevaatamist, saadab pädevale asutusele käesoleva otsuse artikli 3 alusel, võivad olla koostatud süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja poolt valitud liidu ametlikus keeles.

2. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja, kelle suhtes teostatakse järelevaatamist, võib nõustuda oma kirjalikus suhtluses pädeva asutusega kasutama ühte liidu ametlikku keelt. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja võib loobuda ühe keele kasutamise kokkuleppest või loobuda sellest õigusest konkreetsetel juhtudel ja teatavate kirjalike teadete puhul, et menetlust kiirendada, ilma et see mõjutaks tulevasi menetlusi. Loobumine kehtib ainult nende menetluse aspektide suhtes, mida ei ole veel teostatud.

3. Süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja võib taotleda uurimise, sõltumatu läbivaatamise või kohapealse kontrolli teostamist liidu ametlikus keeles, mis erineb järelevaatamise menetluses kokkulepitud keelest. Sellisel juhul teatab süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja sellest pädevale asutusele või sõltumatule eksperdile piisava ajavaruga ette enne uurimise, sõltumatu läbivaatamise või kohapealse kontrolli alustamist, et saaks teha vajalikud ettevalmistused.

*Artikkel 13***Lõppsätted**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 26. juuli 2019

EKP president
Mario DRAGHI
